

Актуально

Слухати власне серце

Одного разу
десять років поспіль



31 жовтня 2023 | №15
(1556)

НОВИНИ ЧАЕС

Офіційна газета ДСП «Чорнобильська АЕС»

ВІД ЧАЕС

ДО

АЕС БАРСЕБЕК

Фонд чистого майбутнього на ЧАЕС: продовження та поглиблення співпраці

У рамках візиту у місто Славутич керівництво американського Фонду чистого майбутнього (англ. Clean Futures Fund) провело ряд зустрічей з представниками ЧАЕС.

13 жовтня представники Фонду відвідали славутицький офіс ЧАЕС, де зустрілися з виконуючим обов'язки генерального директора станції Сергієм Мартиновим та головою Профспілки ЧАЕС Богданом Сердюком.

На зустрічі обговорили хід проекту «Собаки Чорнобиля», основним завданням якого є регуляція популяції безпритульних собак на території ЧАЕС шляхом їх стерилізації та вакцинації.

Головний ветеринарний лікар Фонду Дженніфер Бетц сказала, що проект дозволив майже повністю стримати безконтрольне розмноження собак і загалом позитивно вплинув на здоров'я чотирилапих на території станції.

У рамках проекту «Діти Чорнобиля» представники Фонду у супроводі координаторів від ЧАЕС відвідали дві сім'ї славутичан, чий діти потребують кош-



товного лікування.

Крім цього, відбулася зустріч із завідувачем Славутицької лікарні, де реалізується проект Human Clinic. Мета проекту — створення у Славутичі сучасного реабілітаційного відділення.

Зустріч відбулася у супроводі керівництва Агентства регіонального розвитку міста та фонду «ЧАЕС. Славутич. Розвиток», який виступає посередником між CFF та Славутицькою лікарнею.

Нагадаємо, що з 2016 року Фонд чистого майбутнього ініціював та проводить низку проектів як на території зони відчуження, так і у громадах, які постраждали від наслідків Чорнобильської катастрофи (серед яких Славутич та Іванків).

Після початку повномасштабного вторгнення росії на територію України Фонд зосередився на фінансовій підтримці гуманітарних проектів та вразливих верств населення у Славутичській та Іванківській громадах.

Усього з початку повномасштабного вторгнення Фонд передав прямої допомоги на понад 6 мільйонів гривень.



Перший семінар в Паризькому центрі ВАО АЕС

В середині жовтня поточного року в шведському місті Мальмо стартувала технічна нарада ВАО АЕС. Тема наради — «Підготовка та початок зняття з експлуатації АЕС». Її було організовано Паризьким центром ВАО АЕС спільно із шведськими компаніями Uniper/Sydkraft/АЕС Оскарсгамн. ЧАЕС на нараді представляли директор технічний (— головний інженер) ДСП ЧАЕС Олександр ТІТАРЧУК та заступник начальника відділу міжнародного співробітництва та інформації Валентина ОДИНИЦЯ.

Нагадаємо, що до початку широкомасштабної збройної агресії українські АЕС організаційно відносилися до московського центру ВАО АЕС. В середині 2022 року, зважаючи на поведінку російських військ на тимчасово окупованих територіях України й особливо — на прояви ядерного тероризму росії — українські АЕС перейшли до Паризького центру.

Всесвітня асоціація операторів АЕС (ВАО АЕС) довгі роки займалась виключно питаннями підвищення безпеки та надійності діючих атомних станцій у всьому світі. Сьогодні у світі працює 440 атомних реакторів у 32 країнах. Ще 50 знаходяться на стадії будівництва, переважно в Азії. Більш ніж половина активних реакторів у світі працює вже понад 30 років.

Питання безпеки ядерної енергетики сьогодні залишається чи не найбільш вагомою причиною закриття діючих станцій та відмови від будівництва нових атомних станцій. Воно поставало щоразу жорсткіше після аварій на станції Three Mile Island, у Чорнобилі, на Фукусімі. У 2011 році чимало країн призупинили чи переглянули свої плани на атомну енергетику, тоді ж активізувалися анти-ядерні протести. Особливо у Європі, де станції часто розташовуються поблизу кордонів із сусідніми країнами. Така ситуація змусила ВАО АЕС звернути увагу на питання підготовки до зняття з експлуатації АЕС.

Олександр ТІТАРЧУК: — Для нас це була перша нарада ВАО АЕС у Паризь-



кому центрі. До цього, як вімо, ми відносилися до іншої структури. Відповідно, нам були дуже цікаві підходи, започатковані на європейських атомних станціях.

Оскільки про наш досвід та наші проблеми колеги з Паризького центру мають достатньо обмежену інформацію, їм також були цікаві дані, які презентували члени української делегації. До її складу, окрім представників ЧАЕС, входили також представники НАЕК «Енергоатом» та Рівненської АЕС.

Отже, метою семінару, в якому взяли участь й представники ЧАЕС, був обмін досвідом переходу АЕС до зняття з експлуатації, який зараз розпочинається на майданчиках атомних станцій, які входять до складу ВАО АЕС: обговорення досягнень, проблем і уроків, отриманих під час виведення з експлуатації ядерних установок, висвітлення поточних пріоритетних потреб та обмін інформацією щодо стратегій і підходів, які покращують безпечно, надійне та економічно ефективне впровадження програм.

Олександр ТІТАРЧУК: — Головна різниця між тим, як довелося входити у процес зняття з експлуатації ЧАЕС, від того, як це прийнято в інших краї-

нах, — це те, що входження в цей етап планується наперед.

Щонайменше, за 10 років до початку процесу і керівництву станції, і персоналу вже відомо, що блок буде припиняти генерацію. Увесь цей час йде напрацювання відповідної нормативної документації і, головне, акумуляції необхідних коштів, що робить сама АЕС із свого прибутку від продажу виробленої електричної енергії. Таким чином, коли станція підходить до визначеної дати, вона має потрібне забезпечення.

Звичайно, ми входили в процес зняття з експлуатації і без уявлення, як це має відбуватися, і без нормативної бази, і без коштів. 15 років, поки ЧАЕС розпочала безпосередній процес зняття з експлуатації, — це своєрідна плата за те, що і країна, і станція були не готові до того, що треба було зробити.

Особливу увагу було приділено підготовці до зняття з експлуатації, оптимального використання ресурсів, необхідних для цього, взаємодії урядів, регуляторів, операторів та організацій по зняттю з експлуатації, розподілу відповідальності між ними. Також значна частина обговорення була спрямована

на вирішення проблем персоналу, його мотивації та переорієнтації.

Олександр ТИТАРЧУК: — Зрозуміло, і там є низка проблем, які довелося і доводитися досі долати нам. Насамперед, це проблеми соціальні, оскільки й на європейських АЕС існує монопрофільність містечок, де компактно проживають атомники та їх родини.

Звісно, стоять питання перепідготовки та подальшого працевлаштування персоналу, робота якого вже не потрібна на АЕС, що виводиться з експлуатації.

Цікава сама система, яку прийнято в переважній більшості країн, представлених на семінарі. Насамперед, йдеться про організацію процесу. Зокрема, розділено зони відповідальності. Організація, що експлуатує АЕС, несе відповідальність за процес зняття з експлуатації лише до того моменту, як із блоків вивантажено відпрацьоване паливо.

В подальшому, згідно із законодавством, справа передається компанії, яка розпочинає демонтаж і доводить його до повного завершення та звільнення від регулюючого контролю.

Перспективний статус майданчика скрізь визначається як «бура галявина», хоча це практично чисті території. В подальшому їх планується використовувати як індустріальні парки.

Чорнобильська АЕС, як перша АЕС в Україні, що знімається з експлуатації, має цінний досвід у провадженні цієї діяльності, особливо враховуючи, що це АЕС, яка пережила найтяжчу ядерну аварію та розпочала зняття з експлуатації достроково, й вже знаходиться на етапі остаточного закриття і консервації.

Було представлено презентацію про досвід Чорнобильської АЕС у знятті з експлуатації, виклики, досягнення, уроки, поточний стан станції з урахуванням війни в Україні та перебування ЧАЕС в окупації військами росії протя-



гом певного часу.

Валентина ОДИНИЦЯ: — Власне, презентацій було дві. Одна із них стосувалася нашого досвіду в частині зняття з експлуатації ЧАЕС, а друга присвячена подіям лютого-березня 2022 року, а також тому, як долаються наслідки збройної агресії росії.

Одразу зазначу: ця частина нашої презентації справила величезне враження. Атомникам було дуже важливо від свідків та із перших вуст почути правду про те, що росія чинить на нашій території і як саме наразі виглядає ядерний тероризм.

Розповіли ми й про те, як працювали на майданчику ЧАЕС люди, які фактично опинилися в заручниках, показали фото та відео тих подій.

Сказати, що наші слухачі були вражені, — це не сказати нічого. Люди дивилися на відео колон російської військової техніки, які йшли через кордони України та зони відчуження, дивилися фото з танками та БТРами на КПП біля станції, сховища відпрацьованого ядерного палива та нового безпечного конфайнменту — і на очах багатьох були сльози.

Максимальне емоційне напруження викликало відео мітингу в Славутичі 26 березня 2022 року — коли орки зайшли в наше місто. Нас запитували, чи можна його поширити, показати колегам та родинам. І це, я впевнена, також дуже важливий результат нашої поїздки.

В рамках семінару було організовано технічний тур на АЕС Барсебек.

Будівництво АЕС Барсебек почалося в 1969 році, 15 травня 1975 станцію було введено у експлуатацію. Вона подала струм до електричної мережі Швеції. Всього на станції побудували два реактора, обидва типу ВВЕР потужністю 615 МВт.

Розташування АЕС Барсебек в малій близькості від півмільйонної столиці Данії міста Копенгаген — і стало однією з причин швидкого її закриття. Сама Данія виступає проти атомної енергетики і знаходження АЕС в такій близькості до території країни було складним питанням дансько-шведських відносин. Перший реактор був зупинений в 1999 році, другий реактор — в 2005. Зараз АЕС знаходиться на етапі демонтажу.

Валентина ОДИНИЦЯ: — Майданчик станції, перш за все, вражає надзвичайним порядком. Дільниці, які вже

демонтовані, виглядають так, наче на них завтра має увійти нове виробництво.

У всьому режим раціональної економії. Саме раціональної, а не жорсткої. Що маю на увазі? Процес зняття з експлуатації — річ достатньо дорога. На майданчику АЕС Барсебек робиться все, щоб його максимально можливо здешевіти.

Наприклад, світло й водопостачання є лише на тих ділянках, які ще задіяні в процесах зняття з експлуатації. У решті приміщень вони вимкнені та/або демонтовані.

Скрізь, де це можливо, освітлення подається від світлодіодних стрі-

чок, що також максимально зменшує споживання.

Демонтаж систем водопостачання на виведених з експлуатації ділянках також дозволяє зменшити об'єми рідких РАВ, що взагалі є частиною концепції зняття з експлуатації АЕС. Над цим там працюють комплексно.

Водночас, на станції є усе необхідне для вчасного та безперебійного демонтажу — ЗІЗ, обладнання, техніки. І це дуже правильний підхід до питання.

Під час семінару з представниками Паризького центру було обговорено напрямки співробітництва з ЧАЕС,

враховуючи воєнний стан в Україні.

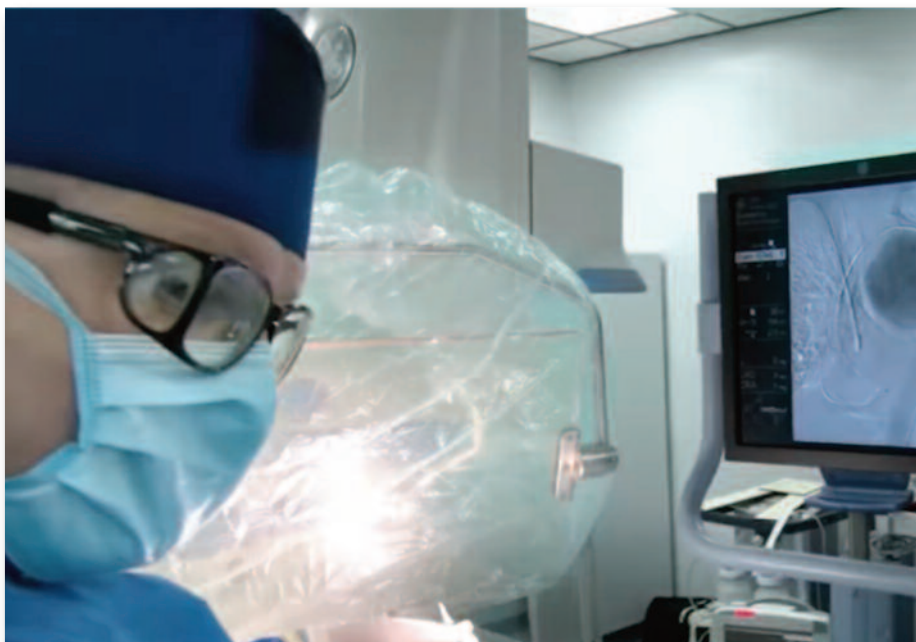
Звісно, воєнний стан накладає значні обмеження на обидві сторони, проте шляхи для взаємовигідного співробітництва є.

Чорнобильська АЕС має важливий досвід зняття з експлуатації АЕС, які зазнали радіаційних аварій, і він цікавий іншим країнам.

Обмін досвідом у сфері зняття з експлуатації має важливе значення для безпечного, надійного та економічно ефективного впровадження програм зняття з експлуатації.

ВАЖЛИВО

Слухати власне серце



Триває співпраця ЧАЕС та Інституту серця. Наприкінці листопада — на початку грудня для працівників станції відбудеться черговий скринінг. Що це, чому це важливо і як доєднатися, розповідає інженер з охорони праці 1-ї категорії відділу відомчого нагляду **Вікторія БЕЗНОЩЕНКО:**

— Співпраця ЧАЕС з Інститутом серця розпочалася завдяки підтримці МАГАТЕ. У середині квітня 2022 року, коли зону відчуження вже звільнили, зі станцією зв'язалася лікар МАГАТЕ Ліліана Соларо.

Пані Ліліану цікавив стан медичного

забезпечення персоналу ЧАЕС як на майданчику, так і в місті. Вона вже знала, що наші працівники перебувають на обох локаціях.

Їй цікавило, у якому стані забезпечення медикаментами у пункті охорони здоров'я, оскільки внаслідок окупації та війни міг утворитися певний дефіцит лікарських засобів. Ми надали їй всю запитувану нею інформацію, і з того часу розпочалося наше співробітництво.

На той момент пані Ліліана зокрема, та МАГАТЕ в цілому, нам дуже допомогли: було оформлено документи на постачання медичних препаратів та матеріалів. Це все доставлялося співробітниками МАГАТЕ безпосередньо на майданчик.

Згадана ініціатива була дуже вчасною, оскільки йшов квітень 2022-го, робота після деокупації лише почала налагоджуватися, й закупівля медикаментів ще не відбулася. У процесі подальшого співробітництва на перший план вийшли вже не термінові, а постійні проблеми працівників ЧАЕС.

Це насамперед захворюваність. У нас на станції, як і в усьому світі, перше місце за структурою захворюваності посідає серцево-судинна патологія.

ДП НАЕК «Енергоатом» має договір із Інститутом серця МОЗ України, який в народі нерідко йменують «Інститутом Тодорова», на обстеження та лікування працівників компанії.

Це провідний інститут світового рівня, визнаний у всьому світі. Чорнобильська АЕС, оскільки не входить до складу НАЕК, такої угоди не мала. За посередництвом та участю Ліліани Соларо відбулася перша зустріч керівництва ЧАЕС із керівництвом Інституту серця.

Результатом цієї зустрічі стало підписання у березні 2023 року відповідного договору. У його рамках було запропоновано провести перший кардіо-скринінг, виїзне комплексне обстеження серцево-судинної системи працівників ЧАЕС спеціалістами Інституту серця.

Це обстеження відбулося у квітні. Для скринінгу відбиралися пацієнти за безпосередньої участі лікарів Славутицької міської лікарні, медиків пункту охорони здоров'я ЧАЕС, до яких зверталися люди у процесі роботи, а також відповідно до прикінцевого акту за результатами медогляду минулого року. Завдяки цьому у низки працівників ЧАЕС було виявлено гостру потребу у консультації з лікарем.

На першому скринінгу було понад 60 людей. З них, за моїми даними, були саме ті люди, які особисто звернули увагу на проблеми зі здоров'ям та отримали направлення від сімейного лікаря. Сім працівників ЧАЕС поїхали до Інституту серця для детальнішого обстеження.

Частина отримала безпосередньо кардіологічну допомогу, включаючи оперативне втручання.

Після першого скринінгу ВВН розіслав по підрозділах службову записку з інформацією, що планується другий скринінг, і він буде не останній.

Другий скринінг проходив на базі Славутицької міської лікарні, і там біль-



шість людей було з міста. Але ми мали можливість відправити туди 15 осіб із нашого персоналу.

І знову ж таки, мною було розіслано службові записки по підрозділах, щоб відповідальні з медогляду опитали персонал та виявили, хто потребує додаткового огляду, хто просто бажає та звертався за обстеженням лікарів-фахівців.

Тому до цього скринінгу потрапили переважно ті люди, які стоять на обліку серцево-судинної патології, але були й ті, які просто звернулися профілактично.

— Взагалі, що таке кардіо-скринінг?

— Кардіо-скринінг — це комплексне виїзне обстеження, яке дає можливість виявити тих, хто потребує кардіологічної допомоги в першу чергу.

Цього разу до нас приїжджали лікар-кардіолог, лікар-кардіохірург та лікар УЗД. Обов'язковою умовою було, щоб люди до скринінгу зробили електрокардіограму серця.

За результатами скринінгу восьми співробітникам ЧАЕС призначено консультацію в Інституті серця у Києві. На цей час за результатами цього річного медичного огляду готується остаточний акт.

Підсумкова лікарсько-консультаційна комісія затверджує остаточний акт.

Кожний працівник отримує довідку стосовно проходження медогляду, де зазначено, наприклад, необхідність пройти обстеження у кардіолога чи спостереження у сімейного лікаря.

Ці довідки ми з відповідальними за медогляд у підрозділах також враховували та пропонували людям, які мають подібні рекомендації, відвідати скринінг.

Наступний скринінг планується до кінця листопада, а відбудеться у першій половині грудня. Ми хочемо отримати від усіх підрозділів ЧАЕС інформацію, хто його пройшов, з урахуванням вже цього медогляду та бажання співробітника. Я думаю, що цього разу буде більше людей, які просто забажають прийти, навіть без якихось показань.

Кардіо-скринінги проходитимуть приблизно раз на три місяці, але якщо комусь із працівників буде потрібна діагностична консультація в Інституті серця чи лікування, — це все теж передбачено нашим договором.

Тому можна особисто повідомити ВВН, і ми домовлятимемося із куратором від Інституту. Відповідно, буде можна поїхати туди та пройти цей кардіо-скринінг безоплатно або, якщо потрібно, якимось більш поглиблене обстеження, про порядок проходження розкажуть в Інституті.

Демонтаж вентиляційної труби другої черги: як це було

29 жовтня 2013 року було розпочато демонтаж вентиляційної труби другої черги ЧАЕС. З того часу минуло рівно 10 років. Згадаймо про те, чому це було необхідно зробити, та як саме відбувався процес.

Дещо про трубу

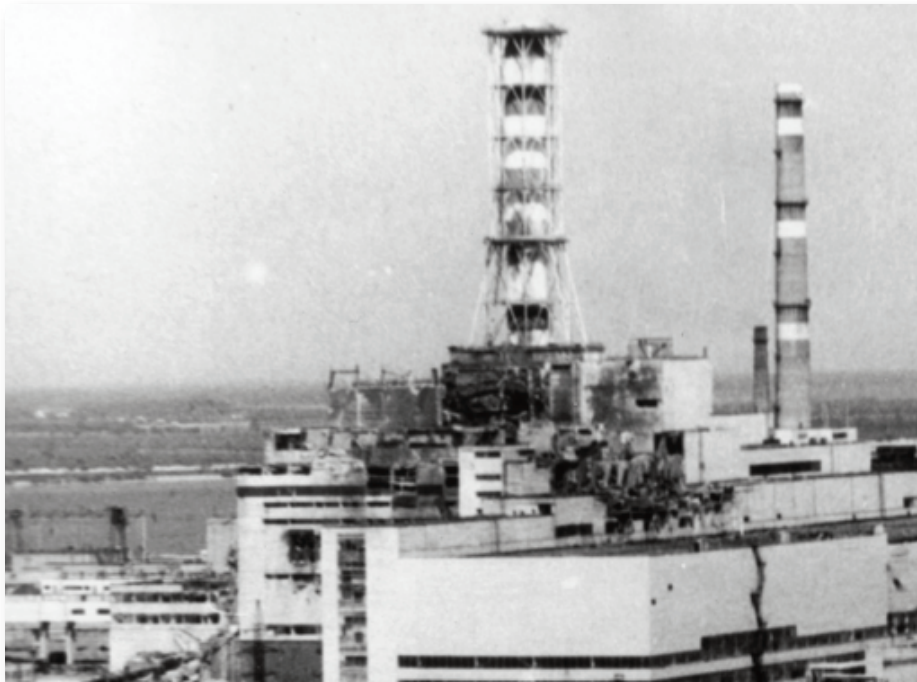
Вентиляційна труба II черги ЧАЕС не даремно вважалася одним із символів станції, при чому не лише технічних, але й медійних. Її, велетенську (верхній зріз споруди знаходився на рівні 150 метрів над землею), за гарної погоди було видно з мосту, що перекинуто через Прип'ять неподалек від Чорнобиля — тобто за 15 кілометрів.

Власне, аби не аварія, труба так би й виконувала свої завдання щодо забезпечення технологічних процесів при функціонуванні блоків 3 та 4.



ції: на її верхівці було піднято червоний прапор — як символ перемоги над «мирним атомом, що спробував вийти

Втім, вказівна та медійна ролі вентиляційної труби II-ї черги залишалися другорядними, оскільки труба продовжувала виконувати свої функції в процесі експлуатації третього енергоблоку як об'єкта генерації і після, під час виведення систем з експлуатації.



В ході перетворення «Укриття» на екологічно безпечну систему було обстежено конструкції об'єкта та проведено низку невідкладних стабілізаційних заходів. Вибух 26 квітня 1986 року серйозно пошкодив систему кріплення вентиляційної труби та її підмурку. Інспекції та аналіз, проведені у 1996 році, дозволили зробити висновок про те, що конструкція знаходиться в аварійному стані і вірогідність її обвалення досить висока. Унаслідок обвалення труби не виключалася можливість подальшого отримання смертельних доз опромінення декількома тисячами осіб, що працюють на ЧАЕС і прилеглих територіях.

Але сталося по-іншому. Під час аварії на четвертому енергоблоці труба встояла. Отримала пошкодження — але встояла. У період ліквідації наслідків аварії вона послугоувалася орієнтиром для гелікоптерів, які скидали пісок та інші композитні матеріали в розвал реактора. Пізніше, у жовтні 1986-го, труба зіграла роль суто пропагандистської об'єктива-

з-під контролю людини». За ідеєю, ця дія мала нагадувати інший символічний жест — встановлення прапора перемоги над рехстагом у 1945-му. Проте, сьогодні, з височини пост-радянського досвіду, переопромінення людей, які піднімали прапор на трубу, напевно можна вважати раціональним.

У 1998 році виконано ремонт підмурку вентиляційної труби. Цей ремонт став першим міжнародним проектом, що забезпечив безпосереднє поліпшення фізичних характеристик і підвищення безпеки об'єкта «Укриття».

Україна забезпечила персонал для виконання робіт, радіаційний захист, прове-



дення дозиметричного контролю робочих на будівельному майданчику, надала необхідну інформацію. Керівництво роботами здійснювалося персоналом об'єкта «Укриття», на який була покладена вся відповідальність і повноваження з виконання робіт.

Експертами США і Канади надавалася технічна допомога та консультації, здійснювався загальний нагляд за виконанням проекту, оцінювався хід виконання робіт, відповідність реалізації проекту поставленій меті. Разом з українською стороною контролювалося забезпечення якості та безпеки.

Ремонт дозволив відновити трубу до її повної проектної міцності. При цьому були усунені значні небезпеки, які труба представляла для працюючого 3-го блоку, об'єкта «Укриття» і всіх працюючих в зоні відчуження ЧАЕС.

Загальна вартість проекту склала US \$ 2 249 966. Виконавцем робіт виступив КСМП «Укренергобуд». Середнє значення дози зовнішнього опромінення персоналу, що був зайнятий у виконанні робіт, склало менше, ніж 1 сЗв. Перевищення контрольного рівня індивідуальних доз опромінення — 4 сЗв — зафіксовано не було.

Дві труби над блоком РВПК (РБМК)

На початку 2000-х питання вентиляційної труби другої черги ЧАЕС знову набуло гостроти, хоча вже з нової точки зору. Справа в тому, що венттруба й досі була потрібна для виконання тих чи інших робіт на третьому блоці. Водночас, вона створювала перешкоду для насу-

вання та встановлення нового безпечного конфайнменту.

Оскільки в концептуальному проекті НБК було обгрунтовано пропозицію демонтувати вентиляційну трубу 2-ої черги ЧАЕС, було виконано розробку проектної документації і спорудження нової вентиляційної труби (НВТ) 2-ої черги ЧАЕС (для потреб споживачів блоку №3, сховища рідких і твердих відходів, об'єкта «Укриття»), з одночасною частковою реконструкцією існуючих систем вентиляції і системи радіаційного контролю.

В 2010 році було ухвалено рішення про її будівництво. Будівельні роботи виконав Консорціум «Укриття» у складі ЗАТ «Атомстройэкспорт» (росія) та ЗАТ «Укренергомонтаж» (Україна).

Після завершення спорудження нової венттруби-2 та до початку демонтажу старої Чорнобильська АЕС була, напевно, єдиною АЕС в світі, яка мала дві вентиляційні труби для блоків РВПК (РБМК).

Демонтувати неможна скасувати

Будівництво нової та демонтаж старої вентиляційної труби мав бути виконаний після звільнення третього блоку від відпрацьованого ядерного палива (ВЯП) та до початку насування нового безпечного конфайнменту на об'єкт «Укриття».

У вересні 2010 року блок було повністю звільнено від ВЯП. Після цього можна було розпочинати монтаж нової труби та перенесення й перепідключення до неї комунікацій.

Нова труба являє собою металеву вежу висотою 50 м (125 м від рівня землі) з розташованим в ній газовідвідним стовбуром діаметром 6 метрів. Її змонтовано на наявні залізобетонні конструкції головного корпусу II черги, проте так, щоб вона не заважала насуванню майбутньої Арки НБК. Нову трубу також обладнали системою радіаційного контролю і системою світловідгородження.

Будівництво завершилося у 2011 році. Проте, одразу ввести її в експлуатацію не вдалося: при виконанні авторського нагляду було виявлено 14 дефектів, які могли чинити негативний вплив на міцність та стійкість труби. Це була серйозна проблема, і для усунення усіх недоліків знадобився майже рік.



В цей час на майданчику збірки поряд із старим «Укриттям» вже на повну йшов монтаж Арки та перших конструкцій технологічної будівлі НБК.

Державна комісія, створена для приймання споруди в експлуатацію, підписала акт про її готовність 22 жовтня 2013 року, і вже за тиждень розпочався процес демонтажу старої венттруби.

Цей процес також не був простим. Складнощі обумовлювалися не лише місцем розташування ВТ-2, але й її технічними параметрами та рівнем забруднення. Окрім того, територія для встановлення вантажопідйомного крана, призначеного для демонтажу, була значно віддалена від зони виробництва робіт.

Нагадаємо, що труба являла собою циліндр висотою 75,5 метрів з постійним внутрішнім діаметром рівним 9 м. Для виконання демонтажних робіт стовбур труби було заплановано розрізати на 7 окремих блоків, які по черзі мали бути демонтовані та розміщені на окремому майданчику фрагментації, де їх мали обстежити на радіаційне забруднення.

31 жовтня було успішно демонтовано перший блок вентиляційної труби. Операція виконувалася за допомогою крана DEMAG CC8800 -1, вантажопідйомність якого становить 1600 тон. Перший демонтований блок вагою 32 тонни був поміщений на спецмайданчик для подальшої фрагментації та наступного переміщення в машзал блоку № 3.

Наступний блок було демонтовано 2 листопада. Його вага складала близько 48 тон. 5 листопада 2013 року було виконано демонтаж ще одного блоку ВТ-2 вагою понад 56 тонн. Дуже важливо було встигнути завершити його до настання несприятливих погодних умов, тому що вже при швидкості вітру 8,9 м/с та випаданні опадів виконувати роботи



краном не є можливим.

І тут варто підкреслити, що роботи з роботи з демонтажу ВТ-2 були унікальні. Їх унікальність полягала в тому, що вони проводилися в умовах радіоактивного забруднення, з підвищеним рівнем іонізуючого випромінювання.

Обмежені умови на території з великою кількістю естакад, будівель різного призначення і транспортних комунікацій також викликали певні складнощі.

Траплялися під час демонтажу й насправді драматичні моменти. Найгостріший з них стався 15 листопада. Газовідвідний стовбур та огорожувальна конструкція вже були відрізані за допомогою плазмного різача від основної конструкції та застроплені для переміщення. Проте, вага фрагменту виявилася значно більшою за розрахункову, і потужний DEMAG, як то кажуть, не потягнув підняти його з даху та опустити на майданчик фрагментації. Фактично,

фрагмент вагою близько 60 тон «завис» над легкою покрівлею «Укриття».

П'ятниця. Кінець робочого тижня. Короткий світловий день. Сильний бічний вітер. Ситуація така, яка запросто може спричинити аварію із наслідками, які лячно навіть уявити.

Рішення ухвалили миттєво. Від'єднаний фрагмент приварили на місце, демонтували обрешітки, знову відрізали і вже двома «траншами» доправили на майданчик фрагментації. Нагадаємо, усе це при обмеженій видимості, на висоті при не надто сприятливих погодних умовах. Про те, що працювали усі вихідні, якось і нагадувати незручно.

24 листопада 2013 демонтаж було завершено. Демонтаж вентиляційної труби другої черги назавжди залишиться в скарбниці робіт, виконаних на ЧАЕС, із надписом: «унікальні».

Ukraine NOW

Газета: «Новини ЧАЕС»

Засновник: ДСП «Чорнобильська АЕС»

Газету засновано у 1995 році. Свідectво про держреєстрацію друкованого засобу масової інформації Кі №830 від 11 листопада 2004 року.

Рукописи, надані в редакцію, не редагуються й не рецензуються. Редакційна колегія може не поділяти точку зору авторів публікацій.

Відповідальний за випуск: Валентина Одиниця

Над номером працювали: Майя Руденко, Анастасія Єрашова, Дмитрій Корчак

Зворотній зв'язок: korchak@chnpp.gov.ua
+380 4593 421 97